

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори Донишгоҳи давлатии
омӯзгории Тоҷикистон ба номи

Садриддин Айни доктори илмҳои
таърих, профессор

Ибодуллозода А.И.

февраль 2025

ХУЛОСАИ

КАФЕДРАИ ПЕДАГОГИКАИ УМУМИИ ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ОМӢЗГОРИИ ТОӢКИСТОН БА НОМИ САДРИДДИН АЙНӢ

Диссертатсияи унвонҷӯи кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни, Азизова Файзигул Шарифовна дар мавзӯи «Истифодаи воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионӣ таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот.

Дар чараёни омода намудани диссертатсия Азизова Файзигул Шарифовна унвонҷӯи кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии педагогикаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни ба шумор меравад.

Азизова Файзигул Шарифовна соли 2012 Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусравро бо ихтисоси педагогика ва методикаи таълими ибтидоӣ хатм намуда. Мавсуф, фаъолияти меҳнатияшро аз соли 2001 то соли 2011 ба ҳайси омӯзгори синфҳои ибтидоӣ дар муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №18-и ноҳияи Хуросон фаъолият намудааст. Аз соли 2012 то инҷониб дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни ба ҳайси омӯзгори кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳӣ аз соли 2022 дар кафедраи педагогика ва психологияи синфҳои ибтидоӣ дар факултети педагогика фаъолият

намуда истодааст. Номбурда бо фармоиши ректори Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни” аз 13.07.2015 таҳти №365 - ОД ба ҳайси унвонҷӯи кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳӣ қабул карда шудааст.

Мавзуи рисолаи номзатии Азизва Файзигул Шарифовна бо унвони «Истифодаи воситаҳои иттилоотӣю технологияи инноватсионии таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон» зери роҳбарии доктори илмҳои педагогӣ, профессор, академики Академияи таҳсилоти Тоҷикистон М. Лутфуллозода тибқи қарори Шурои олимони Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни аз 3. июли соли 2015, суратчаласаи №6/82 тасдиқ ва ҳисобида шудааст.

Шаҳодатнома дар бораи супоридани имтиҳонҳои номзатӣ аз фанни таърих ва фалсафаи илм дар таърихи 17-уми декабри соли 2025 забони англисӣ дар таърихи 20-уми майи соли 2023 ва фанни педагогика 31-майи соли 2024 таҳти №04/116 ба Азизова Файзигул Шарифовна маълумотнома дар бораи супоридани имтиҳонҳои номзатӣ дода шудааст.

Диссертатсияи Азизова Файзигул дар чаласаи кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии 15.-уми феввали соли 2025 суратчаласаи №6/1 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудихо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсияи дар мавзуи «Истифодаи воситаҳои иттилоотӣю технологияи инноватсионии таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон» чунин хулоса қабул карда шуд:

Мутобиқати ихтисос номи мавзӯ ба шиносномаи илмии кори диссертатсионӣ бо шиносномаи ихтисоси илмии кори диссертатсионӣ ба мазмуни бандҳо 3,4,6-и шиносномаи ихтисоси 13.00.01 - Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мувофиқ мебошанд.

-банди 3 Антропологияи педагогӣ (низомҳои /шароитҳои/ рушди шахс дар ҷараёни таълим, тарбия, таҳсилот;),

-банди 4 Назария ва концепсияи таълим (қонуниятҳо, принципҳои таълими бачагон дар давраҳои гуногуни бавоярасии онҳо; навҳо ва амсилаҳои таълим, ҳудудҳои истифодаи онҳо; технологияҳои таълим; концепсияҳои таҳияи таъминоти таълимию методии раванди таълим ва воситаҳои таълим;),

-банди 6 Концепсияҳои таҳсилот (технологияи ташаккул ва рушди муҳити таълим; равандҳои инноватсионӣ дар таълим;).

Алоқамандии мавзӯи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ. Мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионии Азизова Файзигул дар мавзӯи «Истифодаи воситаҳои иттилоотӣю технологияи инноватсионии таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон» технологияҳои инноватсионӣ дар фаъолияти таълимии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ равандест, ки барои таҳияи маҳсулоти нав бо истифода аз расонаҳои нав ва технологияҳои нав ба самти афзалиятноки илми педагогикаи миллӣ, истифодаи технологияҳои педагогӣ, рушди ҷаҳонбинӣ, коркарди роҳҳои гуногуни таълимӣ истифода аз технологияи инноватсионӣ дар амалияи донишхазмкунии хонандагон дар раванди омузиш робитаи бевосита дошта, ба амалисозии санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқӣ, танзимкунандаи фаъолияти касбии педагогҳо, методистон, мутахассисони соҳаи фарҳанг ва сиёсати ҷавонон ва таҷрибаи пешқадами педагогони ватанию хориҷӣ нигаронида шудааст.

Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ мазмунӣ асосии таҳқиқотро ифода кард, беш аз 16 мақолаи илмӣ, ки 10 номгӯй аз онҳо дар нашрияҳои илмӣ тақризшавандаи феҳристи тавсиянамудаи “Комиссияи олии аттестатсионӣ”-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 6-тои он дар маҷаллаҳои илмӣ ҷумҳуриявӣ ва маҷмуаи ҷумҳуриявӣ ба таърифи расидаанд, инъикоси ҳудудҳои ёфтаанд.

Теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ, аз он ҷумла, мақолаҳои илмӣ зерини доғалаб, ки дар нашрияҳои илмӣ тақризшавандаи феҳристи тавсиянамудаи “Комиссияи олии аттестатсионӣ”-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва нашрияҳои дигар ба таъб расидаанд, ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат дорад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯйи мавзӯи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

1. Мақолаҳои илмӣ, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудааст:

[1-М]. Моҳият, мазмун, вазифа ва муҳимияти технологияи инноватсионӣ таҳсилот дар фаъолияти таълимии муассисаҳои олии Тоҷикистон. // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ. – Душанбе, 2018. № 3 (75). – С. 128 – 130, ISSN 2219 – 5408.

[2-М]. Азизова, Ф.Ш. Истифодаи усулҳои фаъоли таълим дар дарси муосир. // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ. - Душанбе, 2020. № 3 (3). – С. 143 – 145, ISSN 2708 – 5759.

[3-М]. Азизова, Ф.Ш. Ташаккули фаъолияти касбии омӯзгории оянда дар марҳилаи гузариш ба низомии кредитии таҳсилот // Паёми Донишгоҳи ба номи Садриддин Айни. – Душанбе – 2020, № 1 (1). – С. 188 – 191, ISSN 2708 – 5759.

[4-М]. Азизова, Ф.Ш. Нақши технологияи муосири педагогӣ дар ташаккули шахсият. // Паёми донишгоҳи омӯзгорӣ. – Душанбе – 2021, №1(5), – ISSN 2708 – 5759.

[5-М]. Азизова, Ф.Ш. Истифодаи самараноки технологияи инноватсионӣ дар фаъолияти таълимии донишҷӯён. // Паёми Пажуҳишгоҳи рушди маориф бо номи А. Ҷомӣ. – Душанбе – 2022, № 1(37). – С. 32-35, ISSN 2617 – 5620

[6-М]. Азизова, Ф. Ш. Ҷаҳоншавии технологияи муосир ва нақши он дар раванди таҳсилот. // Паёми Пажуҳишгоҳи рушди маориф бо номи

А.Чомӣ. – Душанбе – 2023, № 1(41) – С. 201– 204, ISSN 2617- 5329

[7-М]. Азизова, Ф.Ш. Шароит ва омилҳои асосии баланд бардоштани таълими босифат дар низоми кредитии таҳсилот // Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф бо номи А. Чомӣ. – Душанбе. – 2023, № 2 (42), – С. 9 – 14,

[8-М]. Азизова, Ф.Ш. Роҳҳо ва усулҳои истифодаи технологияи иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ дар раванди омӯзиш // Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф бо номи А. Чомӣ. – Душанбе. - 2024, № 1 (45), – С. 54 - 59, ISSN 2617- 5320

[9-М]. Азизова, Ф.Ш. Тадбиқи технологияи муосир дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ. // Паёми Пажӯҳишгоҳи рушди маориф бо номи А. Чомӣ. – Душанбе – 2025, № 1(49). – С. 134 - 139, ISSN 2617 - 5320

[10-М]. Азизова, Ф.Ш. Тадбиқи технологияҳои инноватсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ. // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Душанбе - 2025, № 8. С. 272 – 277, ISSN 2074 - 1847

Мақолаҳои дар дигар нашрияҳо ҷопшуда:

[11-М]. Азизова, Ф.Ш. Технологияи тарбияи маънавӣ ва комплексӣ дар рушди зеҳнии хонандагон. // Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалӣ «Нақши ваҳдати миллӣ дар тарбияи сабру таҳаммул ва андешаи миллии ҷавонон». Бахшида ба 20-солагии Ваҳдати миллӣ ва соли ҷавонон // ТГПУ имени Садриддин Айнӣ. – Душанбе, 2017. – С. 103 – 105

[12-М]. Азизова, Ф.Ш. Хусусиятҳои психологӣ – педагогии рушди самаранокӣ технологияи инноватсионӣ дар шароити муосир. Маводи конференсияи байналмиллалӣ илмӣ-амалӣ «Проблемаҳои муосири таҳсилоти математикӣ, физикӣ ва информатикӣ дар мактабҳои миёнаи олӣ». // Донишгоҳи омӯзгорӣ Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ. – Душанбе, 2019. – С. 481– 483

[13-М]. Азизова, Ф.Ш. Истифодаи тарзу усулҳои самарабахши омӯзиш дар фаъолияти донишҷӯён тавассути мониторинг. // Маводи конференсияи байналмиллалӣ илмӣ-амалӣ бахшида ба 30-солагии

Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 90-солагии Донишгоҳи омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни. – Душанбе, – 2021. – С. 141 – 145

[14-М]. Азизова, Ф.Ш. Дарси муосир ва истифодаи усулҳои фаъол дар раванди омӯзиш. // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ- амалӣ дар мавзӯи «Усулҳои таълими инноватсионӣ ҳамчун воситаи рушди зеҳнии хонандагону донишҷӯён». Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни. – Душанбе – 2023. – С. 164 –168.

[15-М]. Азизова, Ф.Ш.Технологияи муосир ҳамчун воситаи муҳими рушди раванди таҳсилот. // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ- амалӣ дар мавзӯи Академияи идоракунии давлатии назди Президенти ҷумҳурии - Душанбе -2023. – С. 92 – 96.

[16-М]. Азизова, Ф.Ш. Самаранокии технологияи инноватсионӣ дар самти салоҳиятноки касбии педагогӣ. // Маводи конференсияи байналмиллалии илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «Мақтаби муосир ва проблемаи таҷрибаи пешқадами педагогӣ», бахшида ба 30- солагии Қонуни ҚТ «Дар бораи маориф» ва 70-солагии доктори илмҳои педагогӣ, профессор Абдулбоқӣ Нурзода. – Душанбе, 2023. – С. 138 – 140.

Санадҳои тасдиқунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо. Дар қори диссертатсионии унвонҷӯ Азизова Файзигул Шарифовна мавҷудияти санадҳои тасдиқунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо аз ҷумла: “Дар хусуси тақмили таълим ва омӯзиши технологияи инноватсионӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” қабул гардидани ”Барномаи давлатии Рушд ва татбиқи технологияҳои иттилоотӣ- коммуникатсионӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2014, «Барномаи давлатии амали намудани ТИК (технологияҳои иттилоотӣ- коммуникатсионӣ дар муассисаҳои таълимӣ 2017 (2018- 2022) (2017) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи маориф”, “Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2030”, “Консепсияи миллии маълумот”,

“Стандартҳои давлатии таҳсилот”, “Барномаи давлатии рушд ва вориднамоии технологияҳои иттилоотӣ - коммуникатсионӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” ва дигар санадҳои сиёсати навини давлатро дар тақмили забонамӯзии насли наврас ва таҳкимбахшии системаи маорифро таъмин намуданд, мавриди истифода қарор гирифтаанд.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳлили маҷмуи мушкилот; дар пайвастагии дурусти таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ, таҳлили миқдорӣ ва сифатии мавод; истифодаи маҷмуи усулҳои марбут ба мавзӯ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот; анҷомдиҳии корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ ва татбиқи амалии муқаррароти қори илмӣ дар раванди озмоиш, коркарду таҳлили натиҷаҳои маълумоти озмоиш, таҳия ва интишори мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшаванда, иштирок дар чорабиниҳо ва конференсияҳои илмӣ байналмилалӣ, мизҳои мудаввар ва семинарҳои илмӣ амалӣ, ҷамъбасти натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳои бадастомада ва омодаи диссертатсия зоҳир мегардад.

Муҳаққиқ, дар асоси заминаи омӯзишу таҳлили таҳқиқоти илмӣ олимону муҳаққиқони ватанӣ хориҷӣ, асоси заминаҳои амалию назариявӣ таҳқиқоти диссертатсиониро мушаххас намуда, мавзӯ ва масъалаи рушди технологияи инноватсионӣ хонандагони синфҳои болоӣ дар раванди омӯзиш ҳамаҷониба ва низомнок таҳқиқ карда, бо истифода аз усулҳои муосири таҳқиқ ташаккул ва рушди фарҳанги омӯзиши босифатро барои хонандагон аз мавқеи илмӣ ҳамаҷониба баррасӣ намудааст.

Диссертатсияи Азизова Файзигул Шарифовна дар мавзӯи «Истифодаи воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионӣ таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба ихтисоси интихобшуда пурра мувофиқат мекунад.

Диссертатсия аз муқаддима, 3 боб, 6 зербоб, натиҷагирӣ аз ҳар боб, хулосаи умумӣ, 23 ҷадвал, 15 диаграмма, 4 расм замимаҳо ва

фехристи адабиёти истифодашуда иборат буда, ҳаҷми асосии диссертатсия аз 178 саҳифа таркиб ёфтааст.

Диссертатсия аз рӯи натиҷаи назариявӣ ва хулосаи амалӣ ва сатҳу сифати таҳияи худ ба талаботи муқаррарнамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ арзёбӣ мегардад.

Чаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Азизова Файзигул дар мавзӯи «Истифодаи воситаҳои иттилоотӣ технологияи инноватсионии таълим дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот, пешниҳод гардидааст, қори мустақилона баанҷомрасидаи илмӣ буда, ба талаботи Низомномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ арзёбӣ мегардад.

2. Диссертатсияи барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот барои баррасӣ ва ҳимоя ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-0077-и назди Академияи таҳсилоти Тоҷикистон тавсия пешниҳод карда шавад.

Хулоса, дар чаласаи кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи Муссисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии омӯзгорӣ Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни” аз 12 феввали соли 2025, №6/1 қабул гардидааст.

Дар чаласа иштирок доштанд: 15 нафар, аз он ҷумла 2 нафар намояндагон аз Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, ки шурои диссертатсионӣ дар назди он амал мекунад.

Натиҷаи овоздиҳии кушод: «тарафдор» – 15 нафар; «зид» – нест; «бетараф» – нест.

Раиси чаласаи кафедраи умумидонишгоҳии
педагогикаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории
Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни,
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент:

Мансурова Ҷ.С.

Котиби чаласа, н.и.п, и.в.дотсенти
кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи
Донишгоҳи давлатии омӯзгории
Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни

Арбобова Ф.А.

“Имзоиҳои Мансурова Ҷ. ва Арбобова Ф.-ро тасдиқ менамоем”.

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон
ба номи Садриддин Айни

Мустафозода А

«13» 02 соли 2025

Нишонӣ: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ 121.Тел.:
+992 (37) 224 13 83e-mail: info@tgpu.tj www.tgpu.tj